

висот професіоналізму, у схильності до засудження школярства, гордості за справжні успіхи в оволодінні професією та ін. До потрібного результату ведуть: заходи по піднесенню престижу професіоналізму у свідомості студентів, проведення професійних конкурсів серед них, боротьба із «психологією трійки», розвиток у студентських колективах самоврядування, побудова змагальних відносин між навчальними групами [3].

Сьогодні мета розвитку освіти – це формування у навчальному процесі особистісних якостей, таких як здатність до саморозвитку, формування здатності до творчої професійної праці.

Література

1. Бочаров В. В. Антропология возраста: учеб. пособ. / В. В. Бочаров. – Санкт-Петербург : Изд-во Санкт-Петербургского ун-та, 2000. – 196 с.
2. Выготский Л. С. Проблема возраста // Собрание сочинений в 6 т. Т. 4. – Москва: Педагогика, 1984. – С. 244–268.
3. Поліщук В. М. Вікова та педагогічна психологія (програмні основи, змістові модулі, інформаційне забезпечення) : навчально-методичний посібник / Валерій Миколайович Поліщук – Суми : ВТД «Університетська книга», 2007. – 330 с.

Овчаров М.А.

Науковий керівник: професор кафедри філософії і ППП

Бондаренко В.В.

ПЕДАГОГІЧНА МОДЕЛЬ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ

Професіонал розглядається як суб'єкт професійної діяльності, що має емоційно позитивно забарвлене усвідомлення її соціально цінного результату, впевнено володіє засобами і способами професійної діяльності, а також володіє необхідними знаннями, вміннями і здібностями.

Макроструктура педагогічної моделі професіоналізму має чотири компоненти, які відповідають педагогічним властивостям особистості:

освіченість, грамотність, вихованість і розвиненість. Кожен з них утворений двома взаємопов'язаними блоками: перший – загальні характеристики, другий – професійні (із урахуванням профілю підготовлених фахівців) [3].

Загальна освіченість, задекларована державним законом «Про освіту», знаходиться на належному рівні, якщо випускник ЗВО здатний правильно розуміти те, що відбувається у світі і здійснювати цивілізований вибір рішень і вчинків, досягати взаєморозуміння і співпраці з іншими людьми, враховувати різноманітність світоглядних підходів і ін.

Власне професійна освіченість фахівця-випускника – це:

- широта професійного кругозору;
- розуміння необхідності і вміння вирішувати свої конкретні професійні проблеми з урахуванням інтересів людей;
- прагнення виходити не тільки із ситуативних міркувань, але враховувати і віддалені професійні, соціальні, психологічні, педагогічні наслідки;
- вміння будувати професійну діяльність з урахуванням світового рівня наукових і професійних досягнень;
- схильність і підготовленість до творчого пошуку шляхів інтенсифікації та ефективності роботи;
- установка в рішенні професійних проблем і постійна опора на рекомендації і досягнення науки, її методи, допомога вчених і наукових організацій;
- установка і звичка у всіх контактах з іншими людьми керуватися рекомендаціями психології і педагогіки, звертатися по допомогу до фахівців;
- потреба у безперервному підвищенні рівня свого загального характеру і професійної освіти [5].

Найбільш професіоналізованою властивістю особистості випускника є навченість. Вона складається з професійних знань, навичок і умінь по всьому мінімуму змісту освітньої програми. Як цілісне утворення професійна навченість виражається в професійній майстерності.

Сучасному професіоналу крім спеціальної навченості (знання, навички та вміння по загально-професійних, спеціальних дисциплін, дисциплін спеціалізації і т.п.) і професійно-психологічної підготовленості потрібна ще й професійно-педагогічна. Вона забезпечує власну роботу по самонавчання, самоосвіти, самовиховання і саморозвитку; рішення педагогічних завдань при роботі з персоналом (допомога в підвищенні професійної майстерності співробітниками, їх професійної культури) [2].

У різних професіях потрібна різна по ґрунтовності, обсягом і змістом професійно-педагогічна підготовленість, але завжди вона включає в мінімум:

- загальнопедагогічних і професійно-педагогічних знань;
- педагогічних навичок і умінь;
- організаційно-педагогічних та методичних навичок і умінь.

Професійно-педагогічна підготовленість проявить себе на повну силу, якщо професіонал до того ж володіє педагогічно сприятливими особливостями особистості.

Вихованість також має блоки загальних і професійних характеристик. Загальні передбачаються педагогічним портретом-моделлю: громадянськість, гуманність, демократичність, повага до прав і свобод людини, працьовитість, правова культура, любов до навколишньої природи, Батьківщини, родини та ін [1].

Важливий компонент вихованості кожного фахівця-випускника – професійна культура, яку можна характеризувати як виховану потребу до неухильного дотримання всіх норм справжнього професіоналізму. Основа професійної культури – професійні звички.

Розвиненість фахівця-випускника поряд із загальними має і професійні характеристики, багато в чому збігаються з можливостями. Особливе значення в вищу професійну освіту надається розвитку інтелекту – професійного та наукового мислення [4].

Без високої освіченості, моралі, культури фахівець, швидше за все, виявиться марним в трудовому колективі, проявить себе як формаліст,

байдужий до людей, які потребують допомоги, байдужий до результатів своєї праці працівник, який не зацікавлений у використанні нових форм та методів.

Література

1. Антонова Н. О. Професійно важливі якості та адаптація до професії психолога / Н.О. Антонова // Вісник Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди. Психологія. – Х., 2004. – Вип. 13. – Ч. 1.
2. Зеер Э. Ф. Психология профессий: учеб. пособ. для студ. вузов / Э.Ф. Зеер. – М.: Академический проект; Екатеринбург: Деловая книга, 2003. – 336 с.
3. Корольчук М.С. Соціально-психологічне забезпечення діяльності в звичайних і екстремальних умовах : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М.С. Корольчук, В.М. Крайнюк. – К.: Ніка-Центр, 2006. – 580с.
4. Практикум по психологии профессиональной деятельности и менеджмента: учеб. пособие, 2-е изд. / Под ред. Г.С. Никифорова, М.А. Дмитриевой, В.М. Снеткова. – СПб.: Изд-тво С.-Петербургского университета, 2001. – 240 с.
5. Толочек В. А. Современная психология труда: учеб. пособ. / В.А. Толочек. – СПб.: Питер, 2005. – 479 с.

Онопрієнко А.А.

Науковий керівник: професор кафедри філософії і ППП

Ярмак Т.В.

ГУМАНІТАРНІ ОСНОВИ ФУНДАМЕНТАЛІЗАЦІЇ ЗАГАЛЬНОНАУКОВОЇ ПІДГОТОВКИ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ

В умовах глобальних соціокультурних перетворень і формування нової концепції розвитку суспільства, особливої актуальності набуває орієнтація на особистість, інтелект, культуру, науку, освіту. Це зумовлює принципово нові